

บทวิจารณ์หนังสือ Book Review

สุรศักดิ์ ชะมารัมย์¹ ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน² และ ดร.วันชัย สุขตาม³
¹อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
³อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

หนังสือเรื่อง Workplace Romance การจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์การธุรกิจในประเทศไทยเล่มนี้ เป็นผลงานเขียนที่เรียบเรียงขึ้นมาจากงานวิจัยที่ใช้ชื่อเรื่องเดียวกันนี้ของ ดร.จรัสพงษ์ เรืองกฤษ ซึ่งจัดพิมพ์โดยบริษัท เนชั่นไฮย์ 1954 จำกัด พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2559 ความยาวจำนวน 143 หน้า ถือได้ว่าเป็นหนังสืออ่านในเชิงวิชาการอีกเล่มหนึ่งที่มีเนื้อหาสาระที่เข้มข้น น่าสนใจ ขวนให้น่าอ่านน่าติดตาม มีความทันสมัย ตลอดจนมีความสอดคล้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในสถานการณปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความรักความใคร่ในที่ทำงานเป็นอย่างดี และที่สำคัญคือ หนังสือเล่มนี้เป็นการถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาจากการวิจัยโดยตรง กล่าวคือ มีการนำไปทดลองและทดสอบกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาแล้ว จึงทำให้สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในทางปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยวัตถุประสงค์หลักของหนังสือเล่มนี้คือ เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงสภาพ ที่มาผลกระทบ และการจัดการ ตลอดจนนำเสนอตัวแบบการจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์การธุรกิจในประเทศไทย โดยคาดหวังว่าจะเป็นข้อเสนอแนะแนวทางแก่ผู้บริหารขององค์การธุรกิจให้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับความรักความใคร่ในที่ทำงานอย่างจริงจัง เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และวิธีการปฏิบัติในการดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้้องค์การมีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาผลการปฏิบัติงานขององค์การในรูปแบบอื่นๆ อีกด้วย

สำหรับเนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้ทำการจัดแบ่งโครงสร้างการนำเสนอเอาไว้จำนวนทั้งสิ้น 5 บทตามรูปแบบของรายงานการวิจัย ซึ่งจะได้อธิบายถึงโดยสังเขปตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 ว่าด้วยบทนำ เป็นการชี้ให้เห็นถึงที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย คำถามการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับ และนิยามศัพท์

ในส่วนของบทที่ 2 ว่าด้วยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการอธิบายถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา โดยผู้เขียนได้พยายามเชื่อมโยงประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรักความใคร่ในที่ทำงาน ที่มาและผลกระทบของความรักความใคร่ในที่ทำงาน การจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงาน

สำหรับบทที่ 3 ว่าด้วยวิธีดำเนินการวิจัย เป็นการอธิบายถึงระเบียบวิธีการวิจัยในอันที่จะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยชิ้นนี้ โดยผู้เขียนได้ดำเนินการออกแบบการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (mixed method) กล่าวคือ เป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ จากนั้นได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 221 แห่ง และดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in depth interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้บริหารด้านทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทที่มีประสบการณ์ในการจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงาน และพนักงานผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านความรักความใคร่ในที่ทำงาน รวมจำนวน 24 คน ในแง่ของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ในขณะที่บทที่ 4 ว่าด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการอธิบายโดยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก สภาพทั่วไปของความรักความใคร่ในที่ทำงาน ที่มาของความรักความใคร่ในที่ทำงาน ผลกระทบของความรักความใคร่ในที่ทำงาน การจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงาน และตัวแบบความรักความใคร่ในที่ทำงาน

และในบทสุดท้ายคือบทที่ 5 ว่าด้วยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนได้สรุปให้เห็นถึงประเด็นของการจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทยที่น่าสนใจตามลำดับดังนี้คือ

1. สภาพความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย พบว่า ความรักความใคร่ในที่ทำงานเป็นเรื่องธรรมชาติที่พบได้โดยทั่วไปในองค์กรธุรกิจในประเทศไทย โดยเป็นความรักความใคร่ในแนวราบมากที่สุด และมักเกิดขึ้นระหว่างพนักงานต่างแผนก โดยองค์กรธุรกิจในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีข้อห้ามพนักงานในเรื่องความรักความใคร่ในที่ทำงาน ในขณะที่บางองค์กรมีการออกนโยบายเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความรักความใคร่ในที่ทำงานเอาไว้อย่างเข้มงวด

2. ที่มาของความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย พบว่า ความรักความใคร่ในที่ทำงานมีที่มาจากความใกล้ชิด ทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน และที่แตกต่างกันแต่เข้ากันได้ และสภาพแวดล้อมของงาน โดยมีแรงจูงใจที่นอกเหนือจากความรัก ได้แก่ พฤติกรรมทางเพศ เงิน และความก้าวหน้าในงาน

3. ผลกระทบของความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย พบว่า ความรักความใคร่ในที่ทำงานมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อบุคคลและองค์กร โดยผลกระทบเชิงบวกของความรักความใคร่ในที่ทำงานได้แก่ การเกิดความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างคู่อริ การเพิ่มความสุขและแรงจูงใจในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายใน การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม และการเพิ่มความผูกพันและการมีส่วนร่วมในงาน ในขณะที่ผลกระทบเชิงลบได้แก่ การมีผลการปฏิบัติงานที่ต่ำลง การกระทำผิดศีลธรรม การเกิดพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรม และการสูญเสียพนักงานที่มีความสามารถสูง

4. การจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย พบว่า องค์กรธุรกิจในประเทศไทยมีการจัดการความรักความใคร่เป็นไปตามแต่ละกรณี มีการป้องกันความเสี่ยงของความรักความใคร่ในที่ทำงาน การดำเนินการเพื่อสนับสนุนความรักความใคร่ในที่ทำงาน และการฝึกอบรมให้ความรู้และเสริมสร้างทัศนคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับความรักความใคร่ในที่ทำงาน

5. ตัวแบบการจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย มีอยู่ 2 ลักษณะคือ 1) การจัดการที่มุ่งเน้นการควบคุม เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงของความรักความใคร่ในที่ทำงาน และ 2) การจัดการที่มุ่งเน้นความผูกพัน ใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากรักความใคร่ในที่ทำงาน

โดยสรุป หนังสือเล่มนี้ถือเป็นงานเขียนในเชิงวิชาการที่มีการใช้ภาษาและลีลาในการอธิบายเนื้อหาสาระที่ครบถ้วน อ่านทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป อีกทั้งยังมีลำดับเนื้อหาการนำเสนอที่มีการจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่เอาไว้อย่างเหมาะสม คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ให้คุณค่าและประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการในแง่ของการช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้ทางด้านความรักความใคร่ในที่ทำงานในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในเรื่องนี้อยู่ค่อนข้างมาก และประโยชน์ในทางปฏิบัติในแง่ของการนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบาย และวิธีการปฏิบัติในการดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นโดยลำดับ และสามารถดำเนินงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้มีคุณค่า มีประโยชน์อย่างมากมาย และมีความเหมาะสมสำหรับนิสิต และนักศึกษาผู้ที่กำลังศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี และในระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ รวมตลอดทั้งคณาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไปที่มีความสนใจเกี่ยวกับประเด็นความรักความใคร่ในที่ทำงานใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และทำการวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ในด้านนี้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต และนอกจากนั้น หนังสือเล่มนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กับผู้บริหารองค์กร นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรต่างๆทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

จิระพงศ์ เรืองกุล. (2559). **Workplace Romance** การจัดการความรักความใคร่ในที่ทำงานขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท เนชั่นไฮส์ 1954 จำกัด.

